

KRAANVOGELS EN MEER IN EEN WINTERS EXTREMADURA

13 – 19 JANUARI 2016

Georganiseerd door:

www.birdingbreaks.nl

Reisschema

Dag 1 – 13/01/2016 Amsterdam – Madrid - Trujillo

Dory, Fen, Ineke, Rob en Gerard werden op Schiphol opgevangen en uitgezwaard door Laurens. De vlucht verliep voorspoedig en in Madrid werden zij verwelkomd door Godfried. Zijn groene busje stond reeds klaar voor vertrek, dus even na het middaguur reden we, vol goede moed en met veel zin in de komende vogelreis, Extremadura tegemoet. Hoe verder we ons van de grote stad verwijderden hoe groener en mooier het landschap werd. Al snel werden de eerste roofvogels gespot, voornamelijk rode vrouwen maar tevens een mooie monniksgier. Na een koffiestop reden we een landweggetje in door een uitgestrekt en open akkerbouwgebied. Het was heerlijk, zonnig weer. Een grijze wouw verraste ons en liet zich goed bewonderen. De eerste grauwe gors, roodborstapuit en kuifleeuwerik werden grondig bestudeerd; er zouden er nog heel veel volgen. Even verderop vlogen 35 grote trappen op, opgejaagd door een man in het veld. Wat een grote beesten! Ze vlogen helaas ver weg. Toen was het tijd om onze weg te vervolgen richting het hotel. Onderweg zagen we vele ooievaars en bij binnenkomst in Extremadura ook al de eerste kraanvogels. Ondertussen waren Mildred en Jef met eigen auto naar het hotel in Trujillo gereden. Zij hadden onderweg ook veel vogels waargenomen en zaten reeds in het hotel na te genieten. Na de begroeting werden de eerste waarnemingen uitgewisseld. Paco, de manager van het landelijk gelegen hotel, had een steenuil in zijn telescoop gezet bij wijze van welkomstgeschenk. Het reisgezelschap was compleet. Het avondeten smaakte prima en na het lijsten ging iedereen moe maar voldaan naar bed.

Dag 2 – 14/01/2016 Vlaktes rond Trujillo

De tweede dag ontwaakte grijs en regenachtig. Na het ontbijt reden we de open, heuvelachtige weides en akkers rond Trujillo in. We zagen al snel kraanvogels en blauwe eksters. Bij de eerste wandeling werden 3 grote trappen ontdekt. Een groepje witbuikzandhoenders vloog net iets te ver maar de kalenderleeuwerik liet zich beter zien. Tevens werd aandacht besteed aan de geschiedenis van het landschap aan de hand van de eeuwenoude veeroutes. Even later liet een vos zich verrassen. Tijdens de volgende stop bij een riviertje zagen we de eerste rotszwaluwen. In de koffiebar konden we een witbuikzandhoen van heel dichtbij bewonderen. Helaas was zijn buik niet meer zo wit. Vervolgens reden we verder. Bij het volgende riviertje was een visotter druk aan het vissen en trok zich weinig van ons aan. Terug op de vlakte werden behoorlijke aantallen grote trappen ontdekt. We zouden er vandaag meer dan 40 zien! Godfried was ook blij met een groepje gewone spreeuwen, ter afwisseling van de algemeen voorkomende zwarte spreeuw. Het was inmiddels gaan regenen. De lunch werd daarom uitgebreid genuttigd in een restaurantje. Het warme soepje ging er goed in. Daarna reden we naar een ander open weidegebied nabij Trujillo. Daar zagen we een groepje "witbuiken" mooi door de telescoop. Maar de topper moest nog komen, want even later stonden we naar een dwaalgast uit Kazachstan te turen. Een heuse **steppekievit**! liep daar tussen de talrijk aanwezige kieviten. Helaas

verslechterde het weer gestaag, het miezeren werden pijpestelen. Hoog tijd dus om ons warme hotel op te zoeken.

Dag 3 – 15/01/2016 Monfragüe Nationaal Park

Vannacht waren de wolken verdwenen, het was een heel heldere nacht geweest. Dientengevolge had het behoorlijk gevroren. We moesten de ruiten van het busje krabben voordat we op pad konden. Onderweg naar het befaamde Monfragüe zagen we de zwarte iberische varkentjes ("Pata Negra") in de uitgestrekte dehesa scharrelen. Dat zijn tenminste echte scharrelvarkens! Eenmaal in het Nationaal Park aangekomen waren de vale gieren reeds op de wieken gegaan. De lucht zat er vol mee! Dat zou zo de hele dag blijven, overal en altijd waren ze te zien, maar ook regelmatig monniksgieren. Bij de Peña Falcón of *Salto del Gitano* genoten we met volle teugen van de markante rotsformatie en de vele vogels. Veel vale gieren zaten reeds te broeden, maar er werd ook veelvuldig en luidruchtig gepaard. We zagen bovendien boomnesten van monniksgieren. De slechtvalken vlogen regelmatig langs, terwijl grijze gors en kleine zwartkop ons tot op kleine afstand benaderden. Ook de blauwe rotslijster was van de partij. Het zonnetje was inmiddels opgeklommen en verwarmde onze koude lijven. Bij de brug over de Taag vlogen al veel huiszwaluwen. Jassen werden uitgetrokken. Het leek wel lente! Na de koffie ontdekten we hoog in de lucht een subadulte spaanse keizerarend. Even later bij de Portilla del Tietar konden we volop van deze endemische soort genieten. Het plaatselijke paartje spaanse keizerarenden was druk bezig met de renovatie van het nest. De ene na de andere tak werd aangesleept. De restauratiewerkzaamheden werden afgewisseld met het pesten van gieren door middel van een duikvlucht en aantikken van de grote, maar logge burens. De arenden waren ook vocaal zeer actief en eenmaal werd de op en neergaande baltsvlucht door ons waargenomen. Dit hele schouwspel was absoluut één van de hoogtepunten van de reis. Vervolgens werd in een bijzonder fraai kurkeikenbos aandacht besteed aan de vele aspecten van kurk. Bij de volgende stop stalen de blauwe eksters de show. We konden ze van geringe afstand observeren, fotograferen en filmen. Daarnaast werden een volwassen steenarend en (vluchtig) appelvink waargenomen. Op weg naar het kasteel werd een lage havikarend ontdekt. Hij liet zich prachtig zien. Even later zagen we zelfs twee exemplaren die een subadulte steenarend verjoegen. Spektakel! Zo was het die dag een opeenvolging van hoogtepunten. De bestijging van het kasteel van Monfragüe was dat ook, letterlijk en figuurlijk! Vale gieren vlogen op ooghoogte voorbij en in de verte kwamen de edelherten reeds uit de beschutting. Het uitzicht op het landschap en de rust waren adembenemend.

Dag 4 – 16/01/2016 Weides, irrigatievelden en stuwmuren

Vandaag verlieten we ons hotel in zuidoostelijke richting met het doel om kraanvogels te zien. We zouden inderdaad veel kraanvogels zien maar nog veel meer dan dat. Onderweg stopten we bij een groep van 14 grote trappen die stonden op te warmen in de eerste zonnestralen. Dat was precies wat een nog wat slaperige hop ook zat te doen. Hij had nog geen zin in vliegen en liet zich ten gevolge van heel dichtbij bewonderen. Dat was voor de fotografen en filmer in de groep het hoogtepunt van de reis. We stapten vervolgens uit in een open landschap met weides en braakliggend land. Daar zagen we de enige kleine trappen en zwartbuikzandhoenders van de reis, maar ook een smelleken en een blauwe kiek die gezamenlijk achter een klein vogeltje aan zaten, die uiteindelijk een grote boom in vloog en daardoor ternauwernood ontsnapte. Er vlogen continu groepjes kraanvogels langs die zich verspreiden over het land na de nacht gezamenlijk te hebben doorgebracht op een "roost". Op een groot stuwmeer zaten duizenden slobbeenden en enkele andere soorten watervogels, waaronder een groepje van 9 kluten. Bij onze lunchplek ontdekten we, na grondig speurwerk, tenminste 4 grielen. Wat een bijzondere vogels! Vervolgens reden we langzaam over landweggetjes door een uitgestrekt irrigatiegebied met vele rijstakkers waarop de stoppels stonden van vroige zomer. Hier zagen we vele kraanvogels en kiekendieven, witgatjes, watersnippen, en een paar blauwborstjes. Een buidelmee was druk bezig met fourageren in de sigaren van de lisdodde en was daarom niet zo schuw. Twee mangoestes kwamen heel even uit de beschutting. Bij een klein meertje ontdekten we in een gemengde groep eenden een mooi mannetje zomertaling. Verder genoten we daar van tijgervink, ringmus, ijsvogel, steltkluut, blauwe en bruine kiek, en met name van de vele kraanvogels die op dat moment weer groepeerden om gezamenlijk en op een veilige plek de nacht door te brengen.

Dag 5 – 17/01/2016 Montánchez en Mérida

Deze dag begon wederom helder en fris. Op het kasteel van Montánchez ontdekten we al snel onze doelsoort van vanochtend: de alpenheggemus. Zes exemplaren telden we uiteindelijk! Eén heggemus was ook van de partij waardoor het verschil meteen mooi duidelijk werd. Blauwe rotslijsters waren volop aanwezig evenals rotszwaluw, theklaleeuwerik en allerlei vinkachtigen. Na de koffie bezochten we een gemengd bos met tamme kastanje, pyreneese en kurkeik. Dat leverde

typische bosvogeltjes op zoals boomklever en –kruiper, meesjes, maar de kleine bonte specht stal hier de show. Een paartje liet zich uitgebreid en van geringe afstand observeren. Een vuurgoudhaan zette het puntje op de i. We lunchten in de vallei van de watermolens, waar kalfsvoet en zonneroosjes al in bloei stonden. Een mannetje-sijs was druk met zaadjes eten en trok zich weinig van ons aan. In Mérida bekeken we eerst het wonderbaarlijke romeinse acuaduct van “Los Milagros”, om vervolgens een wandeling te maken over de langste romeinse brug van Spanje. Dit leverde o.a. mooie waarnemingen op van sint helena fazantje, purperkoet, ijsvogel en rouwkwikstaart. Ter afwisseling, dinneerden we deze avond in een typisch restaurant aan het magische plein van het middeleeuwse stadje Trujillo. Het eten was lekker, de wijn vloeide overvloedig, en de sfeer was opperbest.

Dag 6 – 18/01/2016 Weides, irrigatievelden en stuwmeren

Vandaag een wat grauwe dag wat het weer betreft. Wat de vogels betreft zou het wederom een mooie dag worden. We gingen wederom naar de stuwmeren en rijstvelden zuidoostelijk van Trujillo om de soorten te zoeken die we vorige keer gemist hadden. We bezochten daarom grotendeels gebieden en plekjes die we nog niet kenden. Bij een nieuw stuwmeer zat een vrijwel complete selectie van europeese zoetwater eenden, inclusief krooneend, bergeend, pijlstaart, smient, etc... en tevens geoorde fuut. Daarnaast konden we hier genieten van lepelaar, verschillende soorten witte reigers, grote gele kwik en ijsvogel. De meest vreemde eend in de bijt was in ieder geval een hibride tafeleend x witooggeend. Na de koffie gingen we in de irrigatievelden op zoek naar steltlopers. Uiteindelijk vonden we groenpootruiter, bonte strandloper, goudplevier, witgatje naast de vele kieviten en watersnipjes. Ook de blauwborst, ijsvogel en bergeend waren van de partij. En natuurlijk overal verspreid kleine groepjes kraanvogels. Vlak naast een dorpje ontdekten we tenminste 40 grielen, en daarna smelleken, blauwe kiek, goudplevier, slechtvalk, etc... Op de terugweg stopten we bij een plek waar oehoe zou zitten. We waren iets te vroeg dus ons geduld werd op de proef gesteld. Sommigen begonnen al te twijfelen. Maar opeens was hij daar, de tot de verbeelding sprekende oehoe. Hij was met die oorpluimpjes een leuk en karakteristiek silhouet en hij liet ook nog van zich horen. Een memorabele afsluiting van de laatste hele dag van deze prachtige vogelreis. Het laatste avondmaal in het hotel smaakte weer prima. Hulde aan de kokkin!

Dag 7 – 19/01/2016 Trujillo - Arrocampo moeras – Madrid - Amsterdam

We hadden nog de hele ochtend om te vogelen. De gote lijster, rotsmus en boomleeuwerik in een oude dehesa lieten wel van zich horen maar vertikten het om zich te laten zien. We hadden wel meer geluk met de provencaalse grasmus die zich goed liet zien. Ook de cirgors liet gaf op de valreep acte de presence. Het rietmoeras van Arrocampo werd onze laatste vogelstop. Dit gebied leverde leuke waarnemingen op en zelfs een verrassing: purperkoet, 2 waterral, 3 buidelmee, 1 baardmannetje, zilverreigers, blauwborst, en een onverwachte zwarte ibis. Wat een leuke afsluiter! Na de koffie namen we afscheid van Jef en Mildred. Zij zouden die dag nog een mooie waarneming van een vissende otter hebben. Onderweg naar Madrid zagen we nog vele vogels waaronder een smelleken, maar met gedachten was iedereen al weer ergens anders. De terugreis verliep gelukkig voorspoedig.

Ik wil alle deelnemers van harte danken voor het prettige gezelschap. We hebben drie prachtige, zonnige dagen gehad en drie heel redelijke dagen. De indrukwekkende observaties van arenden, blauwe eksters, grijze wouw, gieren, buidelmee, kleine bonte specht, hop, trappen, zandhoenders, griel, oehoe en de vele kraanvogels hebben deze reis tot een succes gemaakt. Uiteindelijk zijn we op een zeer verdienstelijke 134 soorten uitgekomen. Dat is voor binnenland Spanje in de winter een heel mooi aantal en een goede indicatie voor de grote verscheidenheid aan soorten die we hebben kunnen waarnemen.

Hopelijk tot ziens op een volgende reis!

La Codosera (Extremadura), Januari 2016

Godfried Schreur